

BAC 2022 – BAREM DE EVALUARE SI DE NOTARE

Probă scrisă la profilul ARTE, disciplina *Culturologie*

Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct. Se punctează oricare alte formulări/ modalități de rezolvare corectă a cerințelor. Nota finală se calculează prin convertirea punctajului în note, conform unei scheme. Se pot realiza, după caz, schițe și desene cu pix/cerneală albastră.

SUBIECTUL I (26 puncte)

Edificii și tipologii

Nr.	Item	Scor/Se vor acorda:	Răspunsuri corecte/posibile
1.	<i>Determină cărei culturi aparține fiecare operă prezentată în imaginile: a), b), c):</i>	Câte 1 p. pentru fiecare denumire corectă (3x1p.=3p.) Total 3 puncte	a) Grecia antică b) Egiptul antic c) Roma antică
2.	<i>Identifică tipologia edificiului sacru reprodus în imaginile a), b), c).</i>	Se va acorda 1p. pentru răspunsul corect. Total 1 punct	Templu
3.	<i>Indică denumirea edificiilor din imaginile a), b), c):</i>	Câte 1 p. pentru fiecare denumire corectă. (3x1p.=3p.) Total 3 puncte	a) <i>Parthenon-ul (Casa Fecioarei)</i> b) <i>templul Mare a lui Ramses al II de la Abu-Simbel</i> c) <i>Panteonul</i>
4.	<i>Realizează o descriere succintă a fiecărei opere. Vei avea în vedere: destinația, planul construcției, elementele arhitecturale caracteristice:</i>	a), b), c) 1 p. pentru descrierea succintă a operei; 1 p. pentru indicarea destinației; 1 p. pentru recunoașterea planului construcției; câte 1p.pentru identificarea elementelor arhitecturale caracteristice (1p.+1p.=2p.); (1p.+1p.+1p.+2p.=5 p.) (3x5p.=15p.) Total 15 puncte	a) Templul Parthenon (Casa Fecioarei) arhitectura clasică, construit pe Acropola Atenei la inițiativa lui Pericle. Este realizat din marmură, decorat cu reliefuri; Destinația: templul dedicat zeiței Athena (Zeița războiului și înțelepciunii, protectoarea flotei grecești). Planul construcției: a fost elaborat de arhitecții Ictinos și Callicrates, sub supravegherea marelui Fidias, planul-peripter, amfiprostil, de ordin doric; alcătuit dintr-o „cella”, în care era păstrată statuia zeiței Atena, pronaos și opstodom (tezaur); planul Parthenonului are la bază modulul matematic și o consecvență de proporții. Elementele arhitecturale: frontonul de răsărit reprezenta nașterea Atenei, iar cel de apus disputa dintre Poseidon și Atena pentru stăpânirea Aticii. Metopele înfățișează lupta zeilor cu titanii, lupta dintre lapiți și centauri și luptele atenienilor cu amazoanele. În interiorul <i>cellei</i> , o lungă friză reprezintă procesiunea panateneelor. templul este înconjurat de un șir de coloane dorice. b) Templul Mare al lui Ramses al II de la Abu-Simbel este de tip hipogeu, cu statui grandioase <i>coloși</i> cu chipul lui Ramses al II. Fațada templului are 33 metri înălțime, și 38 metri lățime. Destinația: templu funerar-mormânt, săpat în stâncă; Planul construcției: Partea interioară a templului are același aspect triunghiular pe care îl urmează majoritatea templelor egiptene antice, cu camere care scad în mărime de la intrarea în sanctuar. Templul are o structură complexă și destul de neobișnuită datorită numeroaselor sale camere laterale. Sala hipostilă (uneori numită și pronaos) are o lungime de 18 m și o lățime de 16,7 m și este susținută de opt uriași stâlpi osirizi, care descriu Ramsele zeificate legate de zeu. Din sala hipostilă, se intră în a doua sală cu stâlpi, care are patru stâlpi decorați cu frumoase scene de ofrande către zei. Această sală oferă acces la un vestibul transversal, în mijlocul căruia se află intrarea în sanctuar. Elementele arhitecturale: statui-module, patru la număr, înalte de 20 de metri, care îl reprezintă pe Ramses al II-lea stând pe tron, repetate simetric, două în stânga, două în dreapta, față de intrarea în marea sală hipostilă a templului.

			<p>c) Panteonul (Roma) - construcția acestuia a fost inițiată de Agripa; construcție din beton; pe frontonul edificiului există inscripția „M. Agrippa.L.F.Cos.Tertum.Fecit”; inițial a fost construit cu scopul de a comemora victoria lui Agripa în lupta de la Actium (împotriva lui Antonio și a Cleopatrei); Panteonul are forma unei sfere perfecte, încadrate într-un cilindru; pentru ușurarea construcției, în rotundă au fost incluse șapte nișe simetrice, iar în locul celei de a opta este intrarea, interiorul Panteonului este mai spectaculos decât exteriorul. Destinația: arhitectură religioasă; templul tuturor zeilor. Planul construcției: plan circular/rotundă. Elementele arhitecturale: intrarea este înfrumusețată cu un portic solemn, unde triunghiul frontonului este susținut de 16 coloane corintice dispuse în două rânduri; cupolă semisferică cu 145 de casete dispuse în 5 rânduri orizontale și care descresc treptat; înălțimea cupolei constituie jumătate din înălțimea Panteonului; are în vârf o deschizătură circulară numită oculus prin care pătrunde lumina naturală.</p>
5.	<p>Stabilește în ce stiluri europene se vor regăsi elemente elaborate în cadrul arhitecturii antice, argumentând răspunsul prin două exemple semnificative.</p>	<p>Câte 1p. pentru fiecare stil identificat (1p.+1p.=2p.) Câte 1 p. pentru fiecare exemplu (1p.+1p.=2p.) Total 4 puncte</p>	<p>Aceste edificii antice, propuse mai sus poartă un caracter religios, corespund necesităților spirituale ale fiecărei culturi. Pătrunzând în aceste temple, de-a lungul unui traseu impus de planul edificiului, omul trăiește trecerea din lumea reală în lumea divină. Principiul similar se regăsește și în arhitectura Renașterii, care se caracterizează prin revenirea la principiile constructive romane. Astfel, în sec.al XV-lea s-au adoptat prin arhitecții L.B.Alberti, F.Bruneleschi, elemente antice: arcade semicirculare, coloane etc. În sec.16 s-a dezvoltat tema planului central cu elevație piramidală, arhitecții D.Bramante, Michelangelo au desăvârșit compoziția ritmică a fațadelor (ex. Palatul Pitti, Florența), proporția clasică, cupola, simetria etc. exersate și promovate de civilizațiile antice. Clasicism.</p>
<p>SUBIECTUL II (20 puncte) Concepții, idei și imagini plastice</p>			
1.	<p>Explică într-un enunț semnificația noțiunilor: Cultură Valoare, valoare culturală Om de creație, activitate culturală</p>	<p>Câte 1 p. pentru fiecare răspuns corect (1p+1p.+1p.+1p.+1p.=5p.) Total 5 puncte</p>	<p>a) Cultură – totalitatea valorilor materiale și spirituale create de omenire și a instituțiilor necesare pentru comunicarea acestor valori. Cultura are ca scop crearea unui efect asupra realității înconjurătoare și desăvârșirea căilor omului spre acțiune; descrie demersul acțiunii umane, fiind nevoită să se adapteze, corecteze, reconstruiască în funcție de acest demers, permițând chiar și diviziuni locale și temporale; cultura este asociată existenței sociale; cultura trebuie înțeleasă ca o entitate vie, o trăsătură fundamentală, care face societatea în care trăiesc oamenii, să fie conștient umană. b) Valoare, valoare culturală – valoarea reprezintă un raport între un obiect în genere (un bun material, o creație spirituală, un principiu, o idee, un comportament) și un subiect care apreciază obiectul respectiv. Valoare este prețul unui obiect pentru un subiect, pentru omul care evaluează, apreciază, năzuiește către aceste determinări calitative pe care le posedă un obiect, un fenomen, o idee; valoare culturală-reprezintă credința, tradiția și obiceiurile unei anumite comunități sau grupuri de oameni. Aceasta include limbajul, religia, îmbrăcămintea, ideile și aproape toate aspectele care caracterizează fiecare dintre culturile lumii. Aceste valori se schimbă în funcție de tradițiile fiecărei regiuni, ceea ce se întâmplă deoarece fiecare țară are propriile sale moduri de a gândi și de a concepe viața. c) Om de creație, activitate culturală – Om de creație – activitatea și rezultatul căruia se concretizează într-o formă originală, unică, șocantă ca prim efect vizual, irepetabil și destinată contemplării, producerii de satisfacție emoțional-estetică; persoană, care creează opere artistice, științifice etc. activitate culturală - conferințe, expoziții, concerte etc.</p>
2.	<p>a) Evidențiază particularitățile învățământului medieval</p>	<p>Câte 1 p. pentru descrierea fiecărei particularități. (1p.+1p.+1p.+1p.+1p.=5p.) Total 5 puncte</p>	<p>a) Particularitățile învățământului medieval. După dispariția școlilor antice, mănăstirile au fost cele care au asigurat transmiterea artelor liberale, adaptate nevoilor culturii creștine. Carol cel Mare, care a înțeles importanța scrisului pentru renașterea bisericii și a statului, a căutat să creeze școli pe lângă bisericile episcopale și chiar parohiale. În secolul al X-lea, se afirmă școlile episcopale de la Köln, Utrecht, Reims, în timp ce în Italia se menține tradiția școlilor de drept și a celor notariale. În unele orașe, însă, aflulul de profesori și elevi, precum și largirea temelor de gândire – e perioada cetei universaliilor - determină eliberarea școlilor de sub tutela episcopală.</p>

		<p>În secolul al XIII-lea, asistăm la triumful unei noi instituții – <i>Universitatea</i>, în care se afirmă metoda de învățare pusă la punct în cadrul școlilor pe baza lecturii și comentării textelor ce fac autoritate: <i>scolastica</i>. Protejată de papalitate și de autoritățile laice, ea este în același timp o asocieră de școli și o corporație de profesori și studenți, condusă prin statute sau privilegii ce-i sunt proprii. <i>Universitatea medievală</i> - matrice a universității moderne, dar în esență, fundamental diferită, este o instituție tipic europeană, absolut originală și caracteristică Evului Mediu; unele dintre aceste Universități au rezistat vremurilor, funcționând aproape fără întreruperă până în zilele noastre: Bologne, Paris, Oxford, Heidelberg ș.a.</p>
<p>b) <i>Identifică interdependența între știință și artă în epoca Renașterii.</i></p>	<p>Câte 1 p. pentru identificarea interdependenței între știință și artă. (1p.+1p.+1p.+1 p.z+1p.=5p.) Total 5puncte</p>	<p>b) <i>Interdependența între știință și artă în epoca Renașterii.</i> Umanismul a proclamat dreptul la libertatea cercetărilor științifice, libertatea creației. Astfel a apărut știința, literatura și arta umanistă. Epoca Renașterii – mai ales sec. al XVI-lea se caracterizează prin mutații și transformări evidente în domeniul științelor. Dezvoltarea comerțului, navigației, construcției, artelor militare; Din domeniul științelor naturale îndeosebi s-au remarcat invențiile în astronomie, geografie, anatomie. <i>astronomie</i> – N. Kopernik, sistemul heliocentric al Universului; <i>medicină</i> – pleiada de anatomici de la Universitatea din Padua; <i>matematica</i> – metode de rezolvare a ecuațiilor, studii asupra perspectivei; <i>fizica</i> – se dezvoltă partea teoretică, dar care se baza pe conceptul natural; <i>optică</i> – inventarea lunetei și a microscopului; <i>filosofia</i> – (Petrarca), unii revin la ideile lui Epicur (Lorențo Valla), Platon, Aristotel, ș.a. Renașterea se caracterizează prin eliberarea spirituală a omului de sub tutela dogmelor religioase, regăsirea lui, imitarea naturii firești și atenție sporită față de psihologia umană, acest lucru fiind propriu tuturor formelor culturii artistice. <i>Literatură</i> - <i>Divina comedie</i> de Dante Aligheri, Petrarca și F.Viion etc.; scene din viața cotidiană, poemul eroic, genul epic, romanul pastoral și cavaleresc. <i>Teatrul</i>- în Italia, Spania și Anglia. Artele – arhitectura, sculptura, pictura au atins un succes colosal, mai ales în Italia. Acest succes se datorează și înaltei dezvoltări economice a orașelor italiene (Veneția, Florența, Genova, Milano, Roma, Verona) F. Brunellesco, Leon – Batista Aliberti. <i>Sculptura</i> în sec. al XV-lea se separă de arhitectură și devine domeniu independent; sculptorul Michelangelo, fiind în același timp un pictor și arhitect iscusit. Succese importante au loc în domeniul picturii. Arta portretului a fost dezvoltată de către Leonardo da Vinci, Tiziano, având printre operele sale compoziții cu tematică religioasă și mitologică. <i>Pieta, Moise, David, Michelangelo.</i> În artele plastice Renascentiste, paralel cu motivele religioase împrumutate din Biblie, sunt prezente și teme cu un caracter laic pronunțat. Pictorii tind spre naturalețe, însușesc perspectiva, plasticitatea formei și proporțiile anatomice ale omului. Portretul și peisajul devin genuri independente. Pictura monumentală și sculptura capătă o deosebită amploare. Astfel, ca rezultat al căutărilor creative artistice și științifice se afirmă o artă deosebită, specifică perioadei, care exprimă forța și frumusețea spirituală a Renașterii. Arhitectura în epoca Renașterii capătă noi conținuturi, utilizând principiile fundamentale și formele clasice ale antichității. Procedeele compoziționale ale antichității au fost canonizate în clasicism - stil și curent artistic în literatură și artă, care consideră moștenirea antică greco-romană normă și model ideal. În epoca Renașterii, <i>muzica</i>, -genurile muzicale laice, cum sunt frottele, cântonelele, vilanelele (în Italia), cântecul polifonic – șansonul (în Franța), romansero (în Spania), baladele (în Anglia) – care se caracterizau prin conținutul umanist, expresivitate pitorească, influență vădită a muzicii populare. Imnurile protestante cehe, germane, franceze, poloneze, mobilizează mișcările sociale din această perioadă. Prin contribuția unui șir de muzicieni iscușiți se dezvoltă muzica instrumentală. Se înregistrează, de asemenea, realizări în domeniul teoriei și esteticii muzicale, se efectuează studii referitoare la notația muzicală, alterația modurilor, transpoziție, polifonie, acordajul instrumentelor, despre care ne vorbesc lucrările lui Glareanus, J. Tarlino.</p>
<p>c) <i>Argumentează influența revoluției științifice asupra culturii secolului al XVII-lea.</i></p>	<p>Câte 1 p. pentru descrierea fiecărui argument; (1p.+1p.+1p.z+ 1p.z+1p.=5p.)</p>	<p>c) <i>Influența revoluției științifice asupra culturii în secolul al XVII-lea.</i> Substituirea concepției tradiționale teologice prin cea rațională, teoretico-științifică. Sec. al XVII-lea s-a remarcat printr-o adevărată revoluție a mentalităților, devenind primul secol al științei în sensul contemporan al cuvântului. Sistemul teologic, scolastic și speculativ este înlocuit prin cunoștințe care pot fi verificate prin investigații pe baza matematicii și a experimentului. Se produce diviziunea definitivă a credinței și științei.S-a produs o schimbare în înțelegerea de către om a posibilităților și locului lui în univers. Concepția tradițională teocentristă conform căreia lumea se supune providenței Divine este înlocuită printr-o nouă concepție conform căreia omul este o ființă</p>

		Total 5 puncte	demiurgă, un titan și virtuoz, capabil cu ajutorul rațiunii și științei să dirijeze Universul. De acum înainte omul se consideră stăpân al lumii, putere supremă căreia îi este menit să învingă în lupta cu natura care i se opune. Anume în sec. al XVII-lea această dihotomie s-a fixat în rațiunea filosofică ca contradicție a subiectului (principiul activ, omul) și obiectului (principiului pasiv, natura). Epoca modernă a dat naștere unei noi forme de organizare socială – capitalismul. Modernizarea cea mai expresivă ține de domeniul industrial, astfel progresul tehnologic și producția de mașini a dus la creșterea calității vieții omului. Sec. XVII poate fi considerat unul revoluționar în schimbarea concepției omului despre lume. Descoperirile științifice au pus capăt concepției teologice, locul fiind preluat de concepția rațional-științifică despre lume. Are loc diviziunea științei de credință, domenii care pe parcursul a numeroase secole au constituit unul singur. Omul modern venerază știința „Știința este putere” (F. Bacon); Revoluția științifică, însă, s-a ciocnit de un șir de prejudecăți, omul încă mult timp a opus rezistență schimbării statutului său din „stăpân” în „element” astral.
SUBIECTUL III (18 puncte)			
Relația între conceptele dominante în epocă și artele plastice			
1.	<i>Identifică denumirea și autorul fiecărei opere din imaginile a), b), c):</i>	Câte 1 p. pentru denumirea și autorul fiecărei opere. Total 3 puncte	a) <i>Dansul II</i> – Henri Matisse b) <i>De unde venim? Ce suntem? Unde mergem?</i> – Paul Gauguin c) <i>Copilărie</i> din tripticul <i>Istoria unei vieți</i> – Mihai Greuc
2.	<i>Stabilește în ce stil se încadrează operele din imaginile a), b), c):</i>	Câte 1 p. pentru stilul fiecărei opere. Total 3 puncte	a) <i>Fauvism</i> b) <i>Postimpresionism</i> c) <i>Școala națională/Primitivism/Decorativism</i>
3.	<i>Definește particularitățile operelor prezentate în imaginile a), b), c):</i>	Câte 1p. pentru fiecare particularitate. (1p.+1p.+1p.+1p.=4 p.) Total 4 puncte	a) Pictura <i>Dansul II</i> de pictorul francez Henri Matisse creat în perioada anilor 1909-1910, inspirat dintr-un dans provincial (Farandola). Tabloul prezintă un cerc de personaje, care se ridică deasupra munților (din spusele pictorului), este un lanț dinamic format din cinci siluete, ritmic combinate. În imagine vedem cinci figuri feminine dansând într-un dans în formă de horă, fără fundal, nici un singur detaliu suplimentar, doar un proces. Sunetele muzicii surprind complet corpurile dansatorilor, harul lor. Mijloacele de expresie: 1) ritmul, 2) suprafața mare de culoare albastră intensă (aluzie la cerul de vară de deasupra Mării Mediterane), 3) verdele dealurilor. În funcție de aceste mijloace de expresie, s-a conferit personajelor culoarea intensă (roșu) pentru obținerea acordului luminos. Spațiul este reconstruit prin multiplele efecte ale racourci-urilor combinate. Particularitățile: Conceptul de desen, sugerarea spațiului, tonul pur al culorilor primare și celor binare, armoniile contrastante.
		Câte 1p. pentru fiecare particularitate. (1p.+1p.+1p.+1p.=4 p.) Total 4 puncte	b) Pictura <i>De unde venim? Ce suntem? Unde mergem?</i> de Paul Gauguin, pictat pe pânză de sac, în culori de ulei (dimensiuni 141cmx376 cm), reprezintă gândurile pictorului, cu caracter misterios, având intenția de a înfățișa stilul de viață al nativilor din Tahiti, folosind imagini religioase de tip creștin. În dreapta: imaginea celor trei femei și un copil, cu un câine așezat în apropiere asistă la nașterea lui Hristos. În centru: răstignirea/și Grădina Edenului cu Adam și Eva, culegând fructul interzis; tot aici este reprezentat mormântul gol, care amintește de înviere. În stânga: este pictată o față tahitiană așezată lângă o figură asemănătoare morții. Gauguin a fost foarte legat de această compoziție de aproape patru metri, cu caracterul unei picturi murale, considerată ca fiind testamentul său artistic și spiritual. Gauguin adună și concentrează aici mare parte a repertoriului său, cu mai multă vigoare decât în tablourile mai vechi. Particularitățile: simbolism, sintetism, cloisonism, pictura se citește de la stânga la dreapta caracterul unei picturi murale.

		Câte 1p. pentru fiecare particularitate. (1p.+1p.+1p.+1p.=4 p.) Total 4 puncte	c) Pictura Copilărie din tripticul <i>Istoria unei vieți</i> de Mihai Greco, pictor basarabean; <i>Copilărie</i> creată în 1967, (dimensiuni 130 cm x 140 cm), pictată în tehnică mixtă (pânză, culori de ulei, temperă). În tablou: pământul sumbru, boii, care par a crește din pământ sunt redați în culori întunecate, în timp ce figura firavă a băiețelului și fețele blânde ale boilor - în culori deschise și calde. Tema: istoria, viața, copilăria; boii – simbol al legăturii statornice cu pământul, cu țara; copilul – simbol al purității, speranței, viitorului. Particularitățile: simbolism, decorativism, reprezentativă pentru Școala Națională/Moldovenească de Pictură..
SUBIECTUL IV (20 puncte) Morfologia și sintaxa plastică			
1.	<i>Determină particularitățile picturii renaștentiste flamande.</i> Te vei referi la: <i>forma, culoarea și spațiul plastic reflectate în opera unor reprezentanți notorii.</i>	1p. pentru forma în pictură; 1p. pentru culoarea din pictura renaștentistă flamandă; 1p. pentru spațiul plastic reflectat în opere; câte 1p. pentru exemple de opere ale unor reprezentanți notorii. (1p.+1p.=2p.); (1p.+1p.+1p.+2p.=5p.) Total 5 puncte	Renașterea flamandă. În sec. al XVI-lea persistă influențe religioase puternice și stilul narativ al picturii, iar după 1500, încep să apară influențe renaștentiste. Cererea de altare și picturi cu sfinți în Europa de Nord scăzuse din cauza schimbărilor religioase. Pictorul care prezintă semnele noii ere este Hieronymus Bosch (1450-1516) . Opera sa este ciudată și plină de imagini aparent iraționale, ceea ce îngreunează interpretarea, dezvăluie un univers fantastic populat cu ființe groțeste, animale hibride, monștri hidoși. Pare surprinzător de modern, introducând o lume de vise care contrastează puternic cu stilul tradițional al măștrilor flamanzi din zilele sale. Opera sa poartă un caracter ezoteric-parabolic, ilustrează și biciuiește păcatul și căderea umană Carul cu fân, Judecata de apoi, Grădina desfătărilor lumești etc. După 1550 pictorii flamanzi manifestă interes pentru natură și pentru frumusețe, încorporând elemente renaștentiste: peisaje și picturi de gen – scene din viața de zi cu zi. Această evoluție este văzută în lucrările lui Joachim Patinir și Pieter Aertsen , care au tratat subiecte religioase deghezitate. Aertsen a început ca artist ecleziastic, însă, după ce mai multe altare ale sale au fost distruse de iconoclaști, a început să își ascundă subiectele în spatele naturilor moarte sau al scenelor de gen. Subiectul real al tabloului său Fuga în Egipt (Piața de carne) a fost ascuns în spatele unui stand de carne reprezentat în detaliu. Adevăratul geniu a fost Pieter Brueghel cel Bătrân (1525-1569) , care s-a consacrat peisajului și temelor din viața rurală, bine cunoscut pentru reprezentările sale despre natură și viața de zi cu zi, arătând o preferință pentru condiția naturală a omului. Peisajul cu căderea lui Icar , sugerează interesul reînnoit pentru antichitate (legenda lui Icarus), ascuns în fundal. Actorii principali ai tabloului sunt natura însăși, țaranul, care nici măcar nu se sustrage de la plugul său, când Icarus cade. Brueghel arată omul ca un anti-erou, comic și uneori grotesc. Turnul Babel, Parabola orbilor, Vânătorii în zăpadă etc.
2.	<i>Identifică trăsăturile fundamentale ale picturii barocului spaniol: spațiul și lumina, argumentând răspunsul prin două opere ale artiștilor de referință.</i>	1p. pentru trăsăturile fundamentale ale barocului spaniol; 1p. pentru spațiul plastic reflectat în pictură; 1p. pentru lumina din pictura barocă spaniolă; câte 1p. pentru exemple de opere și autori de referință. (1p.+1p.=2p.); (1p.+1p.+1p.+2p.=5p.) Total 5 puncte	Barocul spaniol. Pictura se remarcă prin excesul de frumusețe idealizată integrată cu deformările manieriste, permițând faptul narativ, fără pierderea ornamentației conform cerințelor bisericii contrareformiste. Biserica catolică, solicita un număr mare de lucrări artistice pentru decorarea interierelor. Apar portretele ecvestre pictate de Velázquez, precum și o varietate de picturi artistice ale bătațiilor câștigate de armatele lui Filip al IV-lea, precum și ciclul referitor la Muncile lui Hercule realizat de Zurbarán. În Spania, portretele familiei regale și ale curții, care aveau și rolul de propagandă regală, erau realizate de pictori de vază de la de curte, precum Diego Velázquez . Tabloul Las Meninas sau Domnișoarele de onoare înfățișează familia regală, portretul regelui Filip al IV și a reginei sale – Mariana, care se află prin deducție – în același loc cu spectatorul și sunt reflectați în oglinda de pe peretele din spate. În centrul tabloului se află infanta margarita Teresa, însoțită de două domnișoare de onoare. Într-un stil baroc tipic, artistul creează o iluzie convingătoare a spațiului , prin redarea luminilor și a umbrelor. Velázquez direcționează lumina prin fereastră, către chipul și rochia infantei. Văzute de aproape, tușele sunt vizibile și devine evident că artistul a adăugat materialitate și luminozitate prin adăugarea sau scăderea straturilor de culoare. Pictorul abordează atât subiecte biblice Isus în casa Martei și a Mariei , cât și mitologice Fierăria lui Vulcan , care au fost rezultatul dublei influențe a lui Rubens și a picturii italiene asupra lui Velázquez. Culoarea și lumina definesc formele și spațiul, iar Velázquez s-a bazat mai puțin pe realismul detaliat al picturilor sale de tinerețe, înfățișând scene din viața cotidiană, precum Sacagiul din Sevilla . Giuseppe de Ribera (1591 – 1625) În tablourile lui constatăm o predilecție pentru laturile dramatice ale vieții și pentru viața și sacrificiile sfinților martiri, ca și pentru monștri, pitici, estropiați:

			<p>Diogene, Sculptorul orb, Abostolul Iacob, Martirul Sfântului Bartolomeu. Ca și Caravaggio, folosește contraste puternice de umbră și lumini în stare să potențeze latura dramatică a scenelor și realismul brutal. Francisco de Zurbaran (1598-1664), creația acestuia este contradictorie în sensul că, pe de o parte pictează sfinți în extaz, ex. Scene din viața Sfântului Bonaventura și a Sfântului Francisc, redând lumea iluzorie, viziunile creștine, iar pe de altă parte, este foarte atașat de concret, de lumea materială, pictând în tehnică tenebroso, care presupune puternice contraste între umbrele întunecate și volumele puternic luminate, portrete sau naturi moarte. Bartolome Esteban Murillo (1618 -1682) în Imaculata concepție, în care Maria privește către rai într-o compoziție spectaculoasă, realizată cu tușe puternice, reprezintă o vigoare a gloriei care îi așteaptă pe cei credincioși. O astfel de imagine respinge valorile clasice ale formelor echilibrate, ale contururilor clare și ale liniilor pure. Este caracteristică artei baroce prin compoziții complicate, accentul fiind pus pe lumină și culoare, interesul în transmiterea mișcării și mesajul direct către simțuri. Murillo abordează și laturile sumbre ale vieții, cu interioare sordide (dezgustătoare, murdare), cu cerșetori și copii sărmani, priviți cu simpatie și compasiune.</p>
3.	<p><i>Analizează repertoriul tematic și stilistic al picturii romantismului englez, argumentând răspunsul prin operele a doi autori de referință.</i></p>	<p>1p. pentru analiza repertoriului tematic; 1p. pentru repertoriului stilistic; 1 p. pentru corelarea celor două componente: tematic și stilistic; câte 1p. pentru identificarea operelor a doi autori de referință (1p.x2=2p.); (1p.+1p.+1p.+2p.=5) Total 5 puncte</p>	<p>Romantismul englez. Revoluția industrială din Europa a fost un factor, care a contribuit la dezvoltarea romantismului, apărut într-o perioadă marcată de tulburări sociale și sentimente de neputință împotriva forțelor mecanizate <i>nenaturale</i>. Această neliniște a reprezentat un element central al romantismului și a dus la o reconsiderare a relației speciale a umanității cu natura neatinsă de civilizație. Arta romantică se adresa căutării sublimului, a emoțiilor puternice și a forțelor de nestăpânit evocate de natură. Unii artiști romantici englezi, ca Wiliam Blake (1757-1827), își caută inspirația în religie Scara lui Iacob sau Trupul lui Abel găsit de Adam și Eva, însă cei mai mulți aveau vederi mai degrabă spirituale decât religioase convenționale. Vârtejul dramatic din Furtună de zăpadă – vapor cu aburi în largul portului al lui J. M. W. Turner (1775-1851) dă dovadă de o execuție expresivă liberă, iar în el se găsesc forțele elementare ale naturii; barca omului din inima furtunii poate simboliza lupta omului cu forțe mai puternice decât el însuși. Tematica: spectacole mărețe ale naturii: furtuni, avalanșe, inundații, incendii. Dar cel mai mult l-a interesat lumina, cerul roșietic, apele vaporoză și țărnișele fantomatice, ex. William Turner – Canal Grande; Vasul de luptă Temerariou, Corăbii pe mare, Naufragiul vasului Temerarul, Incendiu în Parlamentul londonez etc. Englezului John Constable i-a plăcut să înfățișeze lumina solară inegală, filtrându-se printre nori și copaci, efecte evidente în lucrarea Căruța cu fân. Peisajele lui Constable sunt deosebit de atmosferice, surprinzând variații fine în starea vremii. Reprezentările cerului lui Constable – efectele de culoare, lumină, umbră, umiditate, formațiunile de nori și condițiile atmosferice variabile îl recomandă drept unul dintre primii pictori peisagiști din arta occidentală, ex. Catedrala din Salisbury, Furtună pe mare; Peisaj cu dublu curcubeu etc.</p>
4.	<p><i>Prezintă tehnicile și principiile cromatice ale picturii impresioniste, ilustrând răspunsul cu două opere de referință.</i></p>	<p>1p. pentru tehnici; câte 1p. pentru principiile cromatice; (1p+1p=2p.); câte 1p. pentru ilustrarea răspunsului cu două opere de referință. (1p.+1p.=2p.); (1p.+2p.+2p.=5p.) Total 5 puncte</p>	<p>Pictura impresionistă. Realizarea luminozității maxime; utilizarea culorilor complementare, neamestecate/pigmenților; folosirea tonurilor calde în lumină, celor reci în umbră; divizarea tușei, pictarea impresiei. Claude Monet – Impresie răsărit de soare; căpițe; Catedrala din Rouen etc; Edgar Degas - Balerine în pauză; Modista etc; Auguste Renoir – Lecția de muzică; Bal la Moulin de la Galette etc. Monet recurge la juxtapunerea unor tușe scurte rezultate din diviziunea culorilor. În continuare, pe Monet l-au preocupat peisajele de pe malul Senei, gara Saint-Lazare cu atmosfera încărcată de fumul și de aburul de locomotive, Catedrala din Rouen în diferite momente ale zilei, când zidurile dispar, lăsând loc unei suprafețe ce vibrează în soare. Caracteristica comună a tuturor tablourilor este următoarea – pictorul urmărește efectele maxime de lumină, devenind elementul principal al picturii, pe când forma își pierde din integritate. Pictura lui Auguste Renoir (1841-1919) exprimă într-o notă lirică trăirea plenară sub soarele sudului. În Bal la Le Moulin de la Galette Renoir a folosit culori vibrante pentru a reda atmosfera veselă a mulțimii în mișcare. În Prânzul vâslașilor pe malul apei el sugerează mișcarea personajelor prin intermediul tușelor lejere, în timp ce natura moartă de pe masă este construită cu tușe mai groase de culoare. Aplicând tușe separate, vizibile în urma cărora lucrarea are un aspect nefinisat de eboșă. Edgar Degas, preferă să picteze în atelier. Clasa de dans a lui Degas este un pretext să picteze materiale frumoase și să redea ideea de mișcare. Împărtășind pasiunea</p>

			impresioniștilor pentru subiecte contemporane, Degas redă scene pline de importanță a baletului și teatrului prezintă o energie bine definită, abordează și tema nudului, cursele de cai dar și scene din viața mondenă.						
SUBIECTUL V (16 puncte) Interpretare iconografică și iconologică a unui stil sau a creației plastice									
<i>Elaborează un eseu structurat cu genericul:</i>									
Modernismul – mișcare cultural-artistică de valoare									
<i>Vei avea în vedere:</i>									
<i>Identifică</i> limitele temporale și principalele repere estetice ale Modernismului.	L	0	1	1	1	1			
<i>Determină</i> doi factori care au contribuit la formarea și dezvoltarea Modernismului.	L	0	1	1	1	1			
<i>Describe</i> modalitățile de reprezentare ale concepțiilor/ideilor modernismului.	L	0	1	1	1	1	1	1	1
<i>Ilustrează</i> tendințele și perspectivele de dezvoltare ale modernismului raportate la actualitate.	L	0	1	1					